
 ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR	Documentcode	FOR-10005
	Datum vrijgave	01-07-2009
	Versie	2.0
	Printdatum	25-jun-13

Project voorstel/plan BU Veehouderij

Projecttitel	Vervolg Positieflijst Zoogdieren
Datum voorstel/plan <i>(dd-mmm-jj)</i>	3 maart 2010
Status	Definitief
Contactpersoon Veehouderij	
Opdrachtgever	LNv, Directie VDC
Contactpersoon opdrachtgever	(LNv)
Uitvoerende instellingen	WUR Livestock Research
Startdatum <i>(dd-mmm-jj)</i>	15 maart 2010
Einddatum <i>(dd-mmm-jj)</i>	31 mei 2010

 ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR	Documentcode	FOR-10005
	Datum vrijgave	01-07-2009
	Versie	2.0
	Printdatum	25-jun-13

1. Inhoudelijke beschrijving

1.1 Aanleiding

In 2009 is door WUR een systematiek ontwikkeld om op een transparante wijze te komen tot een oordeel over een diersoort door een particulier in een bepaalde normomgeving mag worden gehouden, m.a.w. op de Positieflijst kan worden geplaatst.

Het startpunt voor de beoordeling is het vastleggen van de natuurlijke gedragsbehoeftes van een dier. Daartoe worden bevindingen over het natuurlijk gedrag van het dier uit wetenschappelijk literatuurbronnen in een database ingevoerd. Deze bevindingen worden in de database vastgelegd bij verschillende gedragsbehoefte criteria en subcriteria.

De grootte van het belang van een bevinding voor het natuurlijke gedrag van een dier wordt vervolgens door wetenschappers gescoord. Uit de scores van de deskundigen voor de verschillende bevindingen bij een subcriterium wordt een gemiddelde behoeftescore berekend.

Daarna wordt een risico inschatting gemaakt voor het welzijn van de diersoort wanneer deze wordt gehouden in een bepaalde normomgeving. Deze normomgeving kan zodanig zijn dat de diersoort niet alle natuurlijke gedragsbehoeftes kan vervullen. In dit geval is als normomgeving een rijtjeshuis aangenomen met binnenshuis 15 m² en buitenshuis 30 m² beschikbaar voor minimaal één of twee exemplaren van de diersoort. De gemiddelde behoefte score voor een bepaald gedragscriterium in combinatie met de beschreven normomgeving resulteert in een beoordeling van het risico voor het welzijn. Daarbij wordt ook informatie meegewogen van uit de literatuur bekende kenmerken van de diersoort zoals bijvoorbeeld gewicht, lengte, leefritme, levensduur e.d. en indien beschikbaar over het gedrag van de diersoort in niet-natuurlijke omstandigheden.

1.2 Opdracht

LNV heeft WUR Livestock Research verzocht om voor begin mei 2010 op basis van een wetenschappelijke scan de hoog scorende natuurlijke gedragsbehoeftes van zoogdieren, die behoren tot de zoogdiercategorieën op de huidige RDA Positieflijst, in kaart te brengen.

De opdracht houdt in dat op basis van het eerste deel van in 2009 ontwikkelde systematiek per diersoort in wetenschappelijke bronnen gezocht wordt naar die natuurlijke gedragsbehoeftes die een hoog belang scoren. Alleen deze hoog scorende behoeftes zullen worden vastgelegd.

Een aantal diersoorten van de RDA Positieflijst wordt buiten de screening gehouden; dit betreft diersoorten vermeld in de Bijlage van artikel 2 van het Besluit aanwijzing voor productie te houden dieren en diersoorten vermeld in bijlage I van CITES

Selectie

Op de RDA Positieflijst staan 81 diercategorieën waarbij 39 op soort -, 35 op genus - en 7 op (sub)familie - niveau. Behalve de hiervoor genoemde categorieën die worden uitgesloten bij de screening zullen ook 10 soorten van de RDA positieflijst die in 2009 bij de ontwikkeling van de systematiek reeds onder loep zijn genomen nu geen extra inspanning meer vragen in dit project.

Na deze selectie blijven er nog 67 (soorten, genera of (sub)families) over die gescreend moeten worden. Binnen de te screenen (sub)families varieert het aantal diersoorten van 6 tot 376, binnen de genera is dit 1 tot 66. De door WUR ontwikkelde systematiek gaat in principe uit van een beoordeling op soortniveau. Nagegaan zal worden in hoeverre op basis van één of meerdere 'gidsdiersoorten' binnen een

 ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR	Documentcode	FOR-10005
	Datum vrijgave	01-07-2009
	Versie	2.0
	Printdatum	25-jun-13

familie of genus de screening kan worden gedaan. Dit zou er toe kunnen leiden dat plaatsing op de Positieflijst dan ook op dat niveau kan plaatsvinden.

 ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR	Documentcode	FOR-10005
	Datum vrijgave	01-07-2009
	Versie	2.0
	Printdatum	25-jun-13

Resultaten

Database

De verzamelde informatie per diersoort, genus of familie wordt in de in 2009 ontwikkelde database geplaatst. In de database worden ook de oorspronkelijke wetenschappelijke bronnen waarin de betreffende informatie is gevonden, opgenomen.

Rapportage/Factsheets

De output van het project zal bestaan uit een toelichting op de gevolgde werkwijze en uit factsheets van de gescreende diersoorten, genera of families. Een factsheet bevat informatie over:

- kenmerken van het dier: gewicht, lengte, levensduur, home range, voedsel (carnivoor, herbivoor, omnivoor), leefritme (dag, nacht, schemer) en leefruimte (onder of boven de grond, aquatisch, arboreal);
- natuurlijke behoefte scores voor de criteria/subcriteria waarover wetenschappelijke informatie is gevonden (in dit project alleen de hoog scorende criteria/subcriteria);
- gezondheids- en welzijnsproblemen onder houderij omstandigheden die bij de screening van de natuurlijke behoeftes naar voren zijn gekomen (alleen wetenschappelijke bronnen).

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse zal in de factsheet een advies worden gegeven over het houden van diersoorten door de gemiddelde dierhouder

1.3 Randvoorwaarden

Het onderzoek zal zich beperken tot beschikbare wetenschappelijke informatie over het natuurlijke gedrag van de te screenen diersoorten; er zal niet specifiek worden gezocht naar informatie over gezondheids- en welzijnsproblemen onder houderij omstandigheden.

Een belangrijke randvoorwaarde voor het kunnen beoordelen van de natuurlijke behoeftes van een diersoort is de beschikbaarheid van voldoende wetenschappelijke informatie. Wanneer onvoldoende informatie beschikbaar is dan zal dat in de factsheet van het betreffende dier worden aangegeven; een onderbouwde risicoafweging resulterend in een advies over het houden van de diersoort zal in dat geval niet mogelijk zijn.

Van LNV wordt verwacht dat er een duidelijke probleemeigenaar, tevens contactpersoon wordt benoemd die in de genoemde periode op van te voren vast te stellen momenten voldoende tijd beschikbaar heeft.

1.4 Activiteiten

Het onderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

- Opstellen overzicht van de te screenen diersoorten (reeds uitgevoerd in overleg met opdrachtgever);
- Instructie aan onderzoekers/stagiaires over de wijze waarop de wetenschappelijke literatuur moet worden gescreend. Daarbij wordt aangegeven dat per diersoort gedragscriteria die een hoge behoefte scoren moeten worden vastgelegd volgens afgesproken format. De kwalificatie behoefte 'hoog' zal per criterium worden toegelicht

 ANIMAL SCIENCES GROUP WAGENINGEN UR	Documentcode	FOR-10005
	Datum vrijgave	01-07-2009
	Versie	2.0
	Printdatum	25-jun-13

- Uitwerking screeningsystematiek van wetenschappelijke literatuur voor die genera en families met veel soorten op basis van 'gidsdieren' ;
- Toewijzing te screenen diersoorten aan onderzoekers (;
- Uitvoering screenen wetenschappelijke literatuur en vastlegging informatie volgens afgesproken format (onderzoekers/stagiaires);
- Controle van verzamelde informatie en invoer in database (;
- Opzet factsheet voor rapportage per diersoort en koppeling aan database ;
- Contacten LNV over voortgang project en oplevering rapportage (;

2. Beheersaspecten

2.1 Projectorganisatie

Het project kent gezien de beperkte doorlooptijd een strakke planning. De uitvoering van het project ligt in handen van WUR Livestock Research met als projectleider (organisatie, beheer, rapportage). Het verzamelen en bijhouden van de wetenschappelijke informatie zal worden gecoördineerd door die daarbij zal worden ondersteund door enkele onderzoekers en stagiaires (studenten biologie). Database opzet en beheer worden verzorgd door . Ervaring met complexe beleidsvragen en dierenwelzijn wordt ingebracht door De projectleider onderhoudt (met als secondant) de contacten met de opdrachtgever.

2.2 Planning

Bij de planning wordt rekening gehouden met een doorlooptijd van 8 weken. Week 1 is de eerste week na opdrachtbevestiging.

Week 1: Start - instructie project medewerkers en toedeling te screenen diersoorten
 Week 3: Toetsing bij LNV over aanpak en rapportage (factsheets) op basis van 10 diersoorten

Week 6: Voortgangsrapportage

Week 8: Oplevering rapportage (toegepaste werkwijze en spreadsheets) van alle gescreende dieren (soorten, genera of families)

2.3 Kosten

Op basis van nacalculatie maximaal € 97.230,- (exclusief BTW)

3. Communicatie

Het project heeft een vertrouwelijk karakter vanwege de hoge maatschappelijke gevoeligheid en een grote politieke relevantie. Er zal niet anders dan in nauwe afstemming met LNV over het project worden gecommuniceerd, waarbij de afspraken tussen DLO en LNV dienaangaande worden gerespecteerd.

1948

...

...

...

...

Documentcode	FOR-10005
Datum vrijgave	01-07-2009
Versie	2.0
Printdatum	25-jun-13

4. Begroting

1952-1953
1954-1955
1956-1957
1958-1959
1960-1961
1962-1963
1964-1965
1966-1967
1968-1969
1970-1971
1972-1973
1974-1975
1976-1977
1978-1979
1980-1981
1982-1983
1984-1985
1986-1987
1988-1989
1990-1991
1992-1993
1994-1995
1996-1997
1998-1999
2000-2001
2002-2003
2004-2005
2006-2007
2008-2009
2010-2011
2012-2013
2014-2015
2016-2017
2018-2019
2020-2021
2022-2023
2024-2025

